

„NoTorrent: Szerzői joggal védett művek jogszerű felhasználását, szolgáltatását, digitalizálását és az érdekeltek automatizált együttműködését innovatív módon lehetővé tevő kreatív ágazati nyílt infrastruktúra létrehozása”

A konzorciumban megvalósuló kutatás-fejlesztési projekt a jelentős szellemi hozzáadott értéket tartalmazó, új és piacképes termékek, szolgáltatások, technológiák, illetve ezek prototípusai kifejlesztésének megvalósítására kiírt VEKOP-2.1.1-15 „Vállalatok K+F+I tevékenységének támogatása” felhívás keretében nyert támogatást. A Monguz Információtechnológiai Kft. konzorciumvezetőként, míg a Lira Könyv Zrt. konzorciumi partnerként valósítja meg a projektet, melynek célja a szerzői joggal védett művek jogszerű felhasználását, szolgáltatását, digitalizálását és az érdekeltek automatizált együttműködését biztosító infrastruktúra létrehozása.

Kutatás-fejlesztési feladatok végrehajtásával 24 hónap alatt (2017. november 1-től) piacképes rendszer épül, amely a könyves szakma ágazati szereplőinek igényeit kiszolgálja és a folyamatok sikerességét nemzetközi viszonylatban is új szintre emeli. A létrejövő innovatív integrált könyvágazati fejlesztés négy fő célcsoport folyamatait, érdekeit, értékeit és adatmennyiségét formálja egységes, a hazai és európai szabványoknak megfelelő rendszerré books-in-print adatbázisra alapozva, többek között új modulok fejlesztésével. Ez előmozdítja a szerzői jogok védelmét, az online tartalmakhoz való jogszerű hozzáférést, segíti a kiadók értékesítési munkáját, a kereskedők és könyvtárak munkafolyamatait, valamint a vásárlók döntéseit. A koncepciójában és struktúrájában teljesen új rendszer újragondolja és továbbfejleszti a korábbi hazai kezdeményezéseket, integrálja a legújabb nemzetközi fejlesztési irányokat, a maga komplexitásában túlmutat a hasonló nyugat-európai rendszereken, valamint megfelel a sok esetben eltérő felhasználói igényeknek.

A projekt összköltsége 299.241.192 Ft, ebből a támogatás 49,69%-ban és 148.683.862 Ft értékben, amelynek forrása az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország Kormányának támogatása.

Az árva művek irányelv (2012/28/EU) a digitalizálhatóság/hozzáférhetőség tekintetében kulcskérdésnek tekinti a jogtisztaság biztosítását és meghatározza a gondos jogosultkutatás kritériumait és forrásait. A kereskedelmi forgalomból kikerült (out-of-commerce) művek jogszerű digitalizálásához létre kell hozni egy olyan integrált rendszert, amely lehetővé teszi az azonosítást, books-in-print adatbázis alapján a kereskedelmi elérhetőséget, ennek hiányában pedig a szerzői jog jogosultjainak azonosítását.

A rendszer az alábbi szakmai követelményekre és igényekre nyújt megoldást az egyes felhasználói csoportok szerinti bontásban:

- **Kiadók:** nagyobb jogbiztonság a kiadói felhasználói jog rögzíthetősége révén; in-commerce művek digitalizálásának kivédése; a könyvtári digitalizálás, illetve az elektronikus dokumentumküldési rendszerrel való összekapcsolás lehetőséget teremt a forgalomban már nem lévő művek másodlagos piacra helyezésére; backlist/retrospektív, vagy az életgörbéjük leszálló ágában lévő címek is a piacon tarthatók (long tail marketing); egyszeri adatbevitellel mélyebb, részletesebb adatok nyerhetőek a kiadványokról és ezáltal jobb, relevánsabb kereshetőség lehetséges; rétegművek is eljuttathatóak a nagyobb nyilvánossághoz - megalapozottabb üzleti döntések, valós, szofisztikált piaci információkra alapozva, - versenysemlegesség.
- **Könyvtárak:** átláthatóbb piac; hiányzó kötelempéldányok kereshetősége; gyűjtemény-fejlesztést segítő megoldások; digitalizálási projektek jogi hátterének biztosítása.
- **Kereskedők:** up-to-date információ forrás; beszerzési döntések segítése, segítség a speciális vevői igények jobb kielégítésében; adatfeltöltés automatizálhatósága.
- **Szerzők, közreműködők, jogtulajdonosok:** jogbiztonság, a szerzői jogok érvényesítésének előmozdítása; Creative Commons jogokkal rendelkező művek követhetősége.
- **Jogkezelők (társadalmi szervezetek):** out-of-commerce státuszú címekről információ, tagság érdekeinek jobb védelme; transzparencia: lehetőség egy egységes adatbázisban megjeleníteni az általuk jogkezelt műveket, illetve képviselt személyeket.
- **Nyilvánosság, olvasók:** egységes kereső-felület; out-of-commerce címek/művek elérhetővé válása; mélyebb és pontosabb információk a kiadványokról; információ a szabadon hozzáférhető címekről.

A rendszer alapvető működési elve, hogy teljességre és versenysemlegességre törekszik, a kkv-k, az intézmények (könyvtárak, múzeumok) és magánkiadó (self-publisher) magánszemélyek piacra jutását, illetve magánszemély jogtulajdonosok jogainak védelmét is biztosítja. A nagyvállalati konzorciumi tag részvétele elősegíti a különböző felhasználó igények és elvárások teljeskörű felmérését és rendszerbe történő integrálását csakúgy, mint a kész rendszer ágazati szabványként való bevezetését és az egyes piaci szereplőkkel történő elfogadtatását.

A projekt keretében továbbfejlesztett kutatási infrastruktúrához az ÁSZF-ben található felhasználási szabályzat szerint - helyben vagy virtuálisan - minden felhasználónak átlátható és megkülönböztetésmentes hozzáférést biztosítunk.